

Predsedstvo CIOFS
Projekt trajne vzgoje
EVANGELIZACIJA

Marec 2011

Tema I: Jezus Kristus – prvi in največji evangelizator

Papež Pavel VI: EVANGELII NUNTIANDI (7-12)

Sinteza, komentar in vprašanja: Ewald Kreuzer FSR

S kratkimi in jasnimi stavki je Pavel VI opisal, kako je Jezus razumel evangelizacijo... Razglašal je »Božje kraljestvo« in »odrešenje človeka«, ki sta ključni besedi njegove evangelizacije. Nanašata na dve temeljni resničnosti, ki sta na razpolago vsakemu človeškemu bitju. To oznanjevanje, ki so ga spremljala mnoga znamenja, dejanja in čudeži, je imelo (in še ima) moč, da spremeni srce in pamet ljudi ter tako tudi njihova življenja. Kot Frančiškovi bratje in sestre si posebej priključimo v spomin, kako se je evangelij dotaknil svetega Frančiška in kako se je pustil voditi Duhu, da je lahko tako radikalno spremenil svoje življenje.

7) Jezus – prvi in največji evangelizator.

Prav ta Jezus, sam evangelij Boga (prim. Mr 1,1; Rim 1,1-3), je bil absolutno prvi in največji evangelizator. To je bil in ostal prav do konca: do svoje dovršitve in do žrtvovanja svojega zemeljskega življenja. Evangelizirati: kakšen pomen je imel ta ukaz za Jezusa? Seveda ni mogoče enostavno, zgoščeno in popolno razložiti smer, vsebino in način evangelizacije, ki jo je udeležil Kristus. Po drugi strani pa taka sinteza tudi ne more biti nikdar dokončna. Bodi zato dovolj, če spomnimo na nekatere bistvene vidike.

8) Božje kraljestvo.

Evangelizator Kristus oznanja predvsem kraljestvo, Božje kraljestvo, ki je edino pomembno, vse ostalo nam bo navrženo (prim. Mt 6,33). Samò kraljestvo je absolutno, vse ostalo je v primerjavi z njim relativno. Gospod nam poskuša na brezštevne in različne načine opisati srečo, da smo lahko deležni tega kraljestva, čeprav - kako protislovno – ta sreča izhaja iz stvari, ki jih ta svet odklanja (prim. Mt 5,3-12): pravil kraljestva in njegove »magna charte« (prim. Mt 5-7), junakov kraljestva (prim. Mt 10), njegovih prilik (prim. Mt 13), njegovih najmanjših (prim. Mt 18), čuječnosti in vere, ki je potrebna tistim, ki pričakujejo njegov končni prihod (Mt 24-25)...

9) Kristus oznanja odrešenje.

Kot jedro in središče svojega veselega oznanila Kristus napoveduje odrešenje, velik Božji dar, ki ni samo osvoboditev od vsega tistega, kar tlači človeka, ampak je predvsem osvoboditev od greha in hudobije, v veselju, da poznamo Boga in da On pozna nas, da ga lahko vidimo, da se lahko njemu prepustimo. Vse to se začne že med Jezusovim življenjem, dokončno pa smo bili odkupljeni z Njegovo smrtjo in vstajenjem. Vendar se mora odrešenjska zgodba še naprej potrpežljivo nadaljevati s tokom zgodovine, da se bo v popolnosti uresničila ob dnevu dokončnega Kristusovega prihoda na svet, za katerega čas pa, razen Očeta, nihče ne ve (prim. Mt 24,36; Apd 1,7; 1 Tes 5,2-1).

10) Dostopno vsem človeškim bitjem.

To kraljestvo in to odrešenje, ključna pojma evangelizacije Jezusa Kristusa, lahko prejme vsak človek kot dar božjega usmiljenja, nikakor pa ne s silo (prim. Mt 11,12; Lk 16,16), ampak s trdom in trpljenjem, z življenjem po evangeliju, z odpovedjo in križem, s pridihom blaženosti. Predvsem pa si odrešenje in božje kraljestvo vsakdo lahko zasluži s popolnim notranjim spreobrnjenjem, ki ga evangelij označuje z imenom *metánoia*, z radikalno pretvorbo in globoko spremembo mišljenja in čutenja (prim. Mt 4,17)

11) Razkriti božjo skrivnost.

Razglasitev božjega kraljestva Kristus uresničuje z neutrudnim pridiganjem, ki mu ni enakega nikjer drugje: »Nov nauk z oblastjo!« (Mr 1,27); »Vsi so zanj pričevali, čudili so se besedam milosti, ki so prihajale iz njegovih ust (Lk 4,22); »Še nikoli ni nihče tako govoril.« (Jn 7,46). Jezusove besede razkrivajo božjo skrivnost, božji načrt in njegovo obljubo ter zato spreminjajo človeško srce in njegovo usodo.

12) Mnoga znamenja, dejanja in čudeži.

Kristus oznanja s pomočjo številnih znamenj, ki vzbujajo začudenje množic in jih hkrati privlačijo, da mu sledijo, da bi ga videli, poslušali, da bi se mu pustili spremeniti... Vidiijo: ozdravljene bolnike, vodo spremenjeno v vino, pomnožen kruh, mrtve, ki so obujeni v življenje... In med vsemi znamenji je tisto, ki mu sam daje največji pomen: mali in ubogi so evangelizirani, postajajo njegovi učenci, zbirajo se »v njegovem imenu« v veliko skupnost tistih, ki verujejo vanj. Kajti Jezus, ki razglša: »moram oznaniti evangelij o Božjem kraljestvu« (Lk 4,43) je isti Jezus, za katerega evangelist Janez pravi, da je prišel in bo moral umreti »da bi razkropljene Božje otroke zbral v eno« (Jn 11,52). Tako se Jezus razodeva z vsem svojim življenjem: po besedah in dejanjih, znamenjih in čudežih, posebno pa po svojem trpljenju, smrti in vstajenju ter po Svetem Duhu, ki nam ga je poslal (Dei verbum 4: AAS 58 (1966), 818-819).

Vprašanja za razmišljanje in pogovor v bratstvu:

- 1) Kako razumeš smisel dveh ključnih besed Jezusove evangelizacije: »božje kraljestvo« in »odrešenje« ?
- 2) Kaj je »novega« v Jezusovem učenju? Kaj v njegovem nauku lahko spremeni srce in pamet ljudi?
- 3) Kako kot Frančiškovi bratje in sestre lahko pričujemo za božjo ljubezen in dobroto?

Tema II: DUHOVNOST IN DRUŽBENI NAUK CERKVE

Svetovni dan miru 2011 - Poslanica Benedikta XVI

VERSKA SVOBODA - POT DO MIRU (11-15)

Komentar, povzetek in vprašanja: p. Amando Trujillo - Cano, TOR

7. marca Cerkev obhaja spomin svete Felicite in Perpetue ter tovarišic, ki so mučeniško umrle leta 203, potem ko so bile zaprte v *Thurubo minus*, majhni vasi v Romanski provinci v Afriki. Bile so bile mlade katehumenke in pet izmed njih se prostovoljno pridružilo svojemu katehistu, ki je bil zaprt v Kartagini. Zaprli, mučili in usmrtili so jih po ukazu cesarja Settimia Severo (193-211), ki je, preteč z najstrožjo kaznijo, prepovedal vsem podložnikom cesarstva, da bi postali kristjani ali judje (criprores Historiae Augustae, Severus, 17,1). Perpetua (181-203) je bila mlada plemkinja, mati dečka, ki ga je še dojila, ter dobro situirana in inteligentna. Felicita je bila njena dekla, tudi poročena, rodila je svojega prvorojenca dva dneva pred mučeniško smrtjo. Zaradi vere v Jezusa Kristusa so bile med seboj kot prave sestre. Vseh pet katehumenk je v zaporu njihov kateist krstil, obiskovali pa so jih tudi drugi kristjani. Perpetuo je obiskal celo njen oče, da bi jo pregovoril, naj zapusti vero in si tako reši življenje.

Vse mučenke so odklonile, da bi namesto vere v Jezusa, častile kot boga cesarja in zanj pričevale. Ko jih je prokurator Hilarijano, nasilen antikristjan, sodil in obsodil, so pogumno in potrpežljivo prenašale vedno hujše trpljenje in nasilje. Perpetua in Saturo, eden izmed novo krščenih sta v priporu imela videnja, ki so jih pripravljala na zadnji boj. Perpetua je začela pisati dnevnik in opisovati svoj proces in izredna videnja. Pred smrtjo je izročila svoj dnevnik enem od kristjanov, ki ga je potem dokončal z opisom njenega mučeništva. Na dan smrti so jih najprej prebičali, potem so jih odvedli v amfiteater, kjer so jih pred ponorelo množico napadle divje živali; predno so bili s sulico prebodeni in umorjeni so si drug drugemu dali poljub miru.

Spomin na sveto Perpetuo, Felicito in tovarišice nas opominja, kako je mlada Cerkev v rimskem imperiju dve stoletji in pol trpela preganjanje, ker cesarjem ni hotela izkazovati božanske časti. To njeno držo so smatrali za žalitev rimskega verovanja in za grožnjo narodni enotnosti, ki jo je ohranjalo božansko čaščenje cesarja. Ti mučenci so nam tako na presunljiv način izpričali vero v Boga, razodeto po Jezusu iz Nazareta, in potrdili svoje veliko dostojanstvo, ker niso hoteli častiti nikogar drugega razen Boga. Naj nas njihov zgled popelje v zaključno razmišljanje o letošnji papeževi poslanici ob dnevu miru »Verska svoboda – pot do miru«.

Dialog kot iskanje v skupnosti

(11) Papež poudarja: »Dialog med pripadniki različnih verstev je za Cerkev pomembno sredstvo za sodelovanje vseh verskih skupnosti za skupno dobro. Cerkev ničesar, kar je v raznih verstvih resnično in sveto, ne zameta.« Nadalje navaja besede sv. Tomaža Akvinskega, »vsaka resnica, naj jo izreče kdor koli, je od Svetega Duha«. Obenem Benedikt XVI pojasnjuje, da v tem dialogu »omenjena pot ne vodi v relativizem, tudi ne v verski sinkretizem. Cerkev namreč »oznanja in je dolžna nenehno oznanjati Kristusa, ki je 'pot, resnica in življenje' (Jn 14,6)«. V tem kontekstu papež tudi podčrta, da se bomo letos »spominjali 25- obletnice Svetovnega dneva molitve za mir, ki ga je Božji služabnik Janez Pavel II. sklical v Assisiju leta 1986. Tedaj so voditelji velikih svetovnih verstev pokazali, kako je vera dejavnik edinosti in miru, ne pa razdora in sporov. Spomin na to izkustvo je vir upanja za prihodnost, v kateri se bodo vsi verni čutili in bodo resnično postali delavci za pravičnost in mir.«

Moralna resnica v politiki in diplomaciji

(12) Papež pojasnjuje: »Politika in diplomacija morata razmišljati o moralnem in duhovnem izročilu, ki ga prinašajo velika verstva sveta za spoznanje in potrditev resnice, vsesplošnih načel in vrednot, ki jih ni moč zanikati, ne da bi s tem zanikati dostojanstvo človeške osebe.« Nadaljuje: »Vse to je nujno in v skladu s spoštovanjem dostojanstva in vrednosti človeške osebe, kakor so potrdili narodi sveta v Listini Organizacije združenih narodov leta 1945, ki predstavlja vsesplošne moralne vrednote in načela v skladu z normami, ustanovami in sistemi sožitja na narodni in mednarodni ravni.«

In zaključni: »Pospeševanje moralne resnice na področju politike in diplomacije pomeni najprej delati odgovorno na podlagi objektivnega in celovitega spoznanja dejstev; dalje pomeni preoblikovati politične ideologije, ki želijo uveljaviti lažne vrednote s pretvezo miru, razvoja in človekovih pravic; pomeni nenehno prizadevanje za utrditev pozitivnega zakona na načelih naravnega zakona.«

Onkraj sovraštva in predsodkov

(13) Ta del okrožnice nas opominja: »Kljub zgodovinskim izkušnjam in prizadevanjem držav, mednarodnih ustanov na svetovni in lokalni ravni, kljub naporom nevladnih organizacij ter vseh ljudi dobre volje, ki se vsak dan žrtvujejo za obrambo temeljnih pravic in svoboščin, se tudi danes soočamo s preganjanji, diskriminacijo, nasiljem in nestrpnostjo v povezavi z vero.« Po eni strani so »v Aziji in Afriki najpogosteje žrtve pripadniki verskih manjšin, ki jim je prepovedano svobodno izpovedovati svojo vero ali jo spremeniti. To se dogaja z

zastraševanjem in kršitvijo njihovih pravic.« Po drugi strani pa »obstajajo pretanjene oblike sovražstva do vere, ki se v deželah zahodnega sveta ob različnih priložnostih kažejo v zavračanju zgodovine in verskih simbolov, v katerih se zrcalita istovetnost in kultura večine državljanov. Te oblike pogosto netijo sovražstvo in predsodke«.

Papež zato vabi voditelje vélikih verstev sveta in odgovorne državnike »naj torej obnovijo prizadevanja za pospeševanje in obrambo verske svobode, zlasti za obrambo verskih manjšin, ki ne predstavljajo grožnje istovetnosti večine, ampak so priložnost za dialog in medsebojno kulturno obogatitev.«

Verska svoboda v svetu

(14) Papež Benedikt XVI zagotavlja » krščanskim skupnostim, ki trpijo preganjanja, diskriminacije, nasilje in nestrpnost, zlasti v Aziji, Afriki in na Bližnjem vzhodu, še posebej v Sveti deželi, svoje očetovsko čutenje in jim zagotavlja svojo molitev.«

Spodbuja jih »naj kot Kristusovi učenci zaradi sedanjih nasprotij ne izgubijo zaupanja, kajti pričevanje za evangelij je in bo vedno znamenje nasprotovanja.«

Prosi tudi vse odgovorne, »da brez odlašanja storijo vse za dokončanje nasilja proti kristjanom, ki bivajo v teh deželah.«

Sveti oče opogumlja vse verujoče, naj zaupajo v Gospodove besede: »Blagor žalostnim, kajti potolaženi bodo ...Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili. Veselite in radujte se, kajti vaše plačilo v nebesih je veliko« (Mt 5,4-12). Potem poziva: »Obnovimo torej prizadevanje za usmiljenje in odpuščanje, za kateri prosimo v očenašu svojega Boga.« Izraža tudi svoje upanje, »da bi naš krik bolečine vedno spremljali vera, upanje in pričevanje Božje ljubezni« ter željo, »da bi na Zahodu in zlasti v Evropi, prenehali nasprotovanja in predsodki proti kristjanom«. In nadaljuje: »znali naj bi se spraviti s svojimi krščanskimi koreninami, ki so temelj za razumevanje vloge, ki jo je imel, jo ima in jo bo imel evangelij v zgodovini.«

Verska svoboda – pot do miru

(15) Papež zaključuje poslanico poudarjajoč, da »Svet potrebuje Boga. Potrebuje etične in duhovne vrednote, vesplošne in vzajemne; vera lahko prispeva dragocen delež pri njihovem iskanju, pri graditvi pravičnega in mirnega družbenega reda na narodni in mednarodni ravni. Mir je Božji dar in hkrati naloga, ki jo je treba uresničiti, čeprav ni nikoli v polnosti opravljena. Družba, spravljena z Bogom, je bliže miru, ki ni zgolj v odsotnosti vojne, še manj je sad vojne in gospodarske prevlade ali celo zvijač in spretnih manipulacij. Nasprotno, mir je sad očiščevalnega procesa ter kulturnega, moralnega in duhovnega dviga osebe in naroda, v katerem je dostojanstvo človeka v polnosti spoštovano.«

Vprašanja za razmišljanje in pogovor v bratstvu:

- 1) Kakšno vrsto dialoga med pripadniki različnih religij se vam zdi najprimernejša za ustvarjanje dobre skupnosti v vašem okolju?
- 2) Kako lahko kristjani vnašamo moralno resnico v politiko in diplomacijo?
- 3) Kaj bi storil ti in tvoje bratstvo, če bi morali živeti v okolju preganjanja, diskriminacije, dejanj nasilja ali netolerance na verski podlagi?